

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica —
Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega zna-
čaja stane beseda Din 1.— V oglašnem delu stane petitna enostolpna vrsta
Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 13

Maribor, sobota, dne 13. februarja 1937

Leto XII

Graditi hočemo...

Delavsko gibanje je stavba, je organizacija. In naša je, zase jo gradimo, ker jo potrebujemo. In jo gradimo v svojo obrambo, predvsem pa za boje, v katerih izboljšujemo svoj socialni položaj. Po svetu so politične, strokovne, kulturne in gospodarske delavske organizacije. Pri nas nimamo političnih organizacij. Imamo pa strokovne, kulturne in nekaj gospodarskih organizacij. Naloge teh organizacij vsaj v glavnem poznajo čitatelji našega lista. Vse imajo direktno ali indirektno nalogo, da dvignejo današnjega delavca in nameščence kulturno in socialno.

To so naše stavbe, naše hiše, kjer iščemo svoje zavetje in kjer črpamo vso duhovno silo, kjer združujemo vso svojo spretnost, ki smo si jo tudi tam pridobili, da z njo ustvarjamo za vse ljudi dostojne, prijetne, človeku primerno življenje. To je naša stavba in mi vsi smo nje lastniki. Mi sami.

Ljudje tudi grade svoje hiše, svoje domove, pravijo. Kaj bi mi rekli o graditelju svoje hiše, ki bi ponoči rušil svojo hišo, ki mu jo grade zidarji. Kaj bi rekli, če bi ta lastnik hiše sam odnašal, razmetaval in uničeval gradbeni material svoje lastne hiše? Uverjeni bi bili mi vsi, kaj ne, da ta človek ni zdrave pameti, da se mu je zbledlo. Tako bi bil tudi vsak delavec, ki bi ravnal enako s svojo stavbo organizacijo.

Kdor torej skuša rušiti našo stavbo, našo organizacijo, naj se imenuje kakorkoli, je tudi zbledel, ker ruši svojo stavbo. Rušijo nam jih dovolj že nasprotniki ali pa bedaki. Tak delavec bi utegnil biti le ali zloben kupljenec, ali pa duševno bolan človek, ki ne ruši le svojo, ampak svojo hišo in našo.

S tem primerom hočemo samo pojasniti, kako silno važno je, da vsi solidno gradimo in vsi čuvamo svoje organizacije, ker so naše, ker so naš dom, ki mora biti zgrajen po načrtu trdno, enotno, snažno, da uspešno vrši svojo nalogo v delavskem gibanju.

Ta edini primer pove pravzaprav že dovolj. Če poudarimo obenem še, da so prve vrline našega doma, naše stavbe, sloga in solidarnost v njih, sodružna iskrenost vseh z vsemi in lojalnost v dejanjih in načelih, smo povedali pravzaprav vse. Vse te vrline si moramo pridobiti in če jih nismo prinesli že s seboj v organizacijo, nam jih mora nuditi ta s svojim kulturnim delom, ki je danes med delavstvom prav tako silno pomanjkljivo kakor splošno. Kdor vstopi v naše organizacije, se mora zavedati tega, da prevzema s tem veliko dolžnost, da čuva vrline naše stavbe, zakaj ni dovolj, da vstopimo v organizacijo, sicer pa ostanemo stari »purgarji« in »špisarji«, ki z malenkostnimi ali osebnimi prepričanji rušimo svoj dom. Preroditi se moramo, postati moramo sodruzi, kakor navadno pravimo, z dušo in telesom. To je težka dolžnost ali važna. Težka, toda nujna, ker šele ta zavest spaja organizirane delavce in nameščence v prijateljsko družbo z neokrnljivo medsebojno zvestobo in vdanostjo do organizacije in med seboj. Preroditev mora biti idejna, psihološka ter se uveljavljati v najpopolnejši meri tudi v praktičnem vsakdanjem življenju.

Sodružne in prijateljske so te besede, ki imajo edino ta namen, da s to pobudo dajo čimveč moralnega oslonca našim organizacijam. Vpra-

Rudarji boste imeli zadnjo besedo!

Volitve zaupnikov v II. skupino rudarske zadruga preložene na dne 14. marca t. l.

Za dne 14. febr. t. l. že uradno razpisane volitve zaupnikov v II. skupino rudarske zadruga so bile v torek, dne 9. t. m. nenadoma preložene. Uradni odlok sicer ne navaja razloga zakaj?

Vendar izjave krščanskih socialistov v Zagorju in podžupana občine Zagorje, ki je ugleden predstavnik JRZ., češ, da volitev dne 14. febr. t. l. ne bo, in sicer, da se ne bo, spričuje, kje moramo iskati vzrok za to preložitve.

Razlog tega odloka ni bil v

Mi k temu nimamo kaj dodati.

Rudarji bodo dne 28. febr. in dne 14. marca kljub vsemu volili rdeče.

Par ugotovitev

Trditev »Slovenca«, da bi se morale vršiti volitve v II. rudarsko skupino že pred enim letom, je neresna. Mandat zaupnikov bo potekel šele te dni. Volitve pa so se že desetletja vršile vedno v mesecu februarju. Letos bo torej prvič, da se bodo izvedle v marcu in potem, ko je triletna funkcijska doba zaupnikov že potekla.

Res pa je, da bi se že davno morale izvesti volitve v bratovske

skladnice, pa se niso. Zakaj se niso, bo mogoče vedel povedati »Slovenec«. Nazadnje bodo tudi tega zavlačevanja krivi socialisti?

Zelimo povdariti eno: ustanova zaupnikov II. skupine rudarske zadruga je samoupravna ustanova in prav tako tudi institucija bratovskih skladnic. Skrajni čas je že, da preneha »Slovenec« z deklamiranjem o samoupravi in avtonomiji (o čemer pa zadnje čase ne čujemo ničesar več) in skrbi, da bo načelo samouprave res uveljavljeno.

Velik rudarski shod v Trbovljah

za volitve rudarskih zaupnikov se je vršil v četrtek, dne 11. t. m. Shodu je predsedoval s. Pliberšek. O pomenu in nalogah zaupnikov in njihovi funkciji v boju za gospodarsko demokracijo pa je poročal s. Eržen iz Maribora. Rudarji in tudi navzoče

rudarske žene so živahno pritrjevali izvajanjem predsednika s. Pliberška in Eržena, ki je zaključil svoj govor z besedami: »Nasprotnik je bitko odpovedal in se unaknil, porazu pa ne bo ušel!«

Poljsko socialistično gibanje v razmahu

Socialistična stranka gre s kmeti po vzgladu severnih držav

Prve dni februarja meseca se je vršil v Radom kongres poljske socialistične stranke. V prvih povojnih letih je stranka aktivno sodelovala v vladi, toda 1926 je bil uveden vojaški režim, socialistična stranka pa potisnjena v opozicijo, kar ji je omogočilo mnogo večjo aktivnost. S stranko aktivno sodeluje tudi vodstvo delavskih strokovnih organizacij, ki so v zadnjih letih podvojile svoje članstvo.

Pomemben je tisk poljske socialistične stranke. V glavnem mestu Varšavi izdaja stranka tri dnevnike in en tednik. Ima pa še več drugih listov.

S svojim vplivom pridobiva stranka izredne simpatije tudi meščanskih demokratičnih strank, zlasti pa velike kmetiške zveze, katere sedanjí voditelj Rataj je poslal kongresu pismen pozdrav. Ta pozdrav ali spomenica manifestira ponovno sodelovanje med socialistično stranko in kmetiško zvezo ter ugotavlja skupne interese politične in tudi gospodarske.

Poljska socialistična stranka ne mara ljudske fronte po francoskem zgledu, pač pa bo nje prva naloga, da v zvezi z demokratičnimi gibanji, zlasti kmeti zopet izvojuje demokracijo.

Hrvaško vprašanje

Minister in predsednik poslanskega kluba JRZ Dragiša Cvetković je govoril v Nišu o hrvaškem vprašanju. Obljubil je, da bodo v kratkem uveljavljeni novi politični zakoni, tako tudi nov volilni red poslancev v narodno skupščino, kakor tudi o zborovalnih pravicah in tisku. Ti zakoni bodo baje predloženi narodni skupščini že po odobritvi proračuna.

Politični zakoni

O vladi je rekel, da je proti krutemu centralizmu ter za rešitev hrvaškega vprašanja. Ministrova izjava bi pomenila, da je Stojadinovičeva vlada za široko samoupravo,

Po izjavah ministra sodeč, se hrvaško vprašanje še ne nahaja pred neposredno rešitvijo.

Štirideseturnik za skoro 5 milijonov delavcev

v Franciji

Po statistiki francoskega ministrstva dela je uveljavljen štirideseturnik v Franciji že za več kakor štiri milijone delavcev. Večina jih dela po šest dni na teden in po šest in dve tretjini ure na dan; ostali, glavno rudarji, delajo po pet dni v tednu in po osem ur na dan.

šajmo se samo, ali delamo povsod v tem duhu ali ne in nedvomno pride mo do logičnega zaključka, da ne, in da le sloga v delavskem gibanju nudi gibanju prepotrebno moralno silo.

In šele, kdor spozna to logiko, krene na pravo pot, kar je najsvetejša dolžnost nas vseh.

Kdaj bo prepovedano nočno delo v pekarnah tudi v Dravski banovini?

Uredbo o prepovedi nočnega dela v pekarnah je izdalo ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravstvo v sporazumu z ministrstvom za trgovino in industrijo.

Uredba je bila podpisana že 27. maja 1936 pod št. št. 41.603 in objavljena v »Službenih novinah« z dne 27. junija 1936 ter bi morala najpozneje po 3 mesecih stopiti v veljavo.

Za Dravsko banovino pa ta uredba še ne velja, ker še ni bila objavljena v »Službenem listu«, zato tudi

Pogajanja za nemške kolonije?

Isolacija Francije.

Nemški poslanik Ribentropp je dobil navodila za pogajanja z Anglijo glede kolonij, ki jih je imela Nemčija prej. Anglija in Francija bi govorili o tem, če Nemčija pristane na vpostavitve svobodnega prometa blaga in kapitala. Hitler pa bi predvsem rad dosegel kolonizacijo v vzhodni Evropi. Sedaj je Eden na dopustu in obstoja nevarnost, da v Londonu sklenejo nekaj drugega, kakor sta se dogovorila Eden in Blum. Francoska javnost se zaradi tega vznemirja.

Rumunija nima pakta z Rusijo

Izjava zunanjega ministra

Rumunski zunanji minister Antonescu je izjavil, da Rumunjska nima pakta z Rusijo o medsebojni pomoči in se ne namerava pogajati o takem paktu.

Španski klerikalec Gil Robles je razpustil svojo stranko, ker se strinja z nameni nacistov. Svoj oklic je objavil v portugalskih listih, kjer sedaj biva in deluje za nacistično.

ne uživajo pekovski pomočniki v Dravski banovini te zaščite in se v pekarnah še nadalje po noči zaposluje pekovski delavstva.

Gospod ban je obljubil, da bo ta uredba objavljena v kratkem tudi za Dravsko banovino, vendar se ne bo, če neke stave na delu, ki namerava zadržati pekarsko stranko.

Ponovno naprošamo g. bana, da naši prošnji ugodi in čim preje uredbo uveljavi.

Zveza živilskih delavcev Jugoslavije.

Ob proslavi stoletnice Puškinove smrti so Rusi odkrili spomenik velikemu pesniku na mestu, kjer se je vršil dvoboj med njim in častnikom Dantesom, ki je povzročil Puškinovo smrt. Spomenik je postavljen v pred-

mestju Leningrada in ima obliko obeliska. Visok je devet metrov in stoji na granitnem podstavku.

Italijanski zunanji minister grof Ciano obišče Ankaro (Turčijo). Ob enem se ustavi tudi v Beogradu.

Krvavi boji v Španiji

...v koronirani maršci sta dobila ...
...v koronirani maršci sta dobila ...

Umik do Almerije

Vladine čete so se v popolnem redu umaknile iz Malage do Almerije in odpeljale s seboj tudi ves vojni material, kjer so zavzele pozicije v dolini reke Almerije.

Pred Madridom

napadajo nacisti v južnem odseku, vendar doslej brez vidnih uspehov.

Poročila nacistov so gostobesedna. Njihov namen je, izrabiti vtis, ki ga je napravil padec Malage na javnost in ustvarjati paniko.

Strašne vesti

»Slovenec« je do četrta v imenu rdečega režima poklal v Malagi 12

tisoč nedolžnih ljudi. Ker pa je bilo to očividno premalo, je v teku četrta poklal še nadaljnjih 1000, tako

Strokovna internacionala za Španijo

Mednarodna zbirka za Španijo, ki jo je organizirala strokovna internacionala v Parizu je dosegla svoto 8.7 milijonov francoskih frankov. S tem denarjem je bilo nakupljenih mnogo živil, zdravil, obleke itd. Dne 16. januarja je zapustila Pariz karavana 22 polno naloženih tovornih avtomobilov pod vodstvom centralnega tajnika Mednarodne strokovne zveze W. Shevenelsa. 17. tovrnih avtomobilov je bilo kupljenih in naloženih na račun mednarodnega so-

da znaša število njegovih žrtev 13 tisoč.

...v koronirani maršci sta dobila ...

lidarnostnega fonda, pet pa jih je poslala francoska strokovna zveza. — Skupno je prepeljala ta karavana v Španijo 50 ton različnih živil, mesnih, ribjih in zelenjadnih konzerv, kave, čokolade za otroke in tobaka za republikansko vojsko. S kolono je vozil poseben bencinski tank. Karavana je krenila najprvo v Valencijo, od tod v Madrid k mednarodni brigadi. Ko je iztovorila vse, kar je prepeljala je tovrne avtomobile pustila na razpolago španski vladi.

Pregled svetovnih dogodkov

od 21. do 26. januarja 1937

21. januarja: Sovjetska Rusija (nevmešanje): V svojem, dne 18. januarja odposlanem odgovoru na predlog Anglije z dne 10. januarja o vprašanju dobrovoljcev, ugotavlja USSR, da uporniki niso pristali na kontrolo. Zato ponavlja USSR, kar je že enkrat predlagala, da naj se izvede nadzorstvo s pomočjo brodovja vseh v londonskem odboru zastopanih držav. V ostalem opozarja Moskva na nevarnost enostranskega postopanja v vprašanju prostovoljcev.

22. januarja: Japonska: Japonski parlament je razpuščen, kar se splošno smatra kot zmagajoča vojaška kampanja. — **Sovjetska Rusija:** Začetek procesa proti Radeku in tovarišem.

24. januarja: Francija (skupna varnost, razorožitev): Francoski ministrski predsednik Leon Blum je imel v Lyonu zelo pomemben govor o zunanji politiki, v katerem je poudaril tale načela: Francija je proti metodi bilateralnih (dvostranskih) pogodb, ampak zahteva skupno rešitev evropskih problemov. Pri obravnavanju vprašanja gospodarskega sodelovanja je treba vpoštovati problem oboroževanja. Blum se je ponovno izrekel za razorožitev. — **Japonska:** General Ugaki je bil po odstopu vlade in razpustu parlamenta poverjen, da sestavi novo vlado. — **Bolgarija-Jugoslavija** (skupna varnost): Podpis pogodbe o trajnem miru in večnem prijateljstvu med Bolgarijo in Jugoslavijo.

25. januarja: Nemčija (nevmešanje): V svojem odgovoru na angleško noto radi prostovoljcev, izjavlja Nemčija, da je pripravljena takoj podvzeti vse potrebne mere. Razen tega tudi še dostavlja, da bi se moralo ne samo zavezati dotok prostovoljcev, ampak tudi vse tujce, ki se udeležujejo bojev, vključno politič-

Papirničarji stavkajo že osem tednov

Podjetje bi rado na vsak način zlomilo stavko.

Vevški papirničarji, 600 po številu, stavkajo že osem tednov, da preprečijo nakano podjetja, ki hoče znižati mezde. Kako neopravičena je ta zahteva podjetja, je razvidno iz tega, da je v zadnjih letih izvedlo racionalizacijo in z istim, če ne z zmanjšanim številom delavstva ogromno dvignilo produkcijo.

Kljub dvigavanju produkcije, pa je gospodom »zaslužka« še vedno premalo, ampak hočejo doseči še več profita.

V času, ko podjetje zahteva 10 odstotno znižanje plač pa čujemo, da naraščajo cene papirja, da so se dvignile kar za 5 do 15 odst. in gospodinje vedo povedati tudi, da se draže vse življenjske potrebščine.

S kakšno pravico si upajo gospodje zahtevati, da naj delavstvo gara bolj kot poprej, namesto izboljšanja mezd, pa da si naj nategne hlačni jermen prav do zadnje luknje.

Delavstvo v Sloveniji ve, da stav-

ka v Vevčah ni samo lokalnega značaja, zato se tudi povsod odziva z zbirkami za stavkujoče, da jih podpre v boju, v katerem vztraja delavstvo sredi zime že celih osem tednov.

Osem tednov biti brez zaslužka, lačen in slabo oblečen, v nezakurjeni sobi, v krogu družine, ki poleg hranitelja prenaša vse gorje in pomanjkanje, je junaštvo, ki ga zmore le človek, globoko prepričan, da se bori za pravico.

Čujejo se glasovi: oblast naj poseže vmes in naj napravi konec, prisili naj delodajalce k popuščanju! Ti klici ostajajo brez odmeva. Saj ni zakona, ki bi dal oblasti takšno moč. In tudi, če bi ga imeli, dokler delavstvo nima političnega vpliva v državi, kdo ve, kako bi se tak zakon izvajal.

Take stavke dajejo delavstvu misliti in ga vedno znova uče, da so kapitalisti iz kruha že davno napravili politiko in da s politiko branijo svoj profit.

Kako izgleda v Italiji?

Zastoj v gospodarstvu

Za časa abesinske vojne je vladala pravcata konjunktura v oboroževalni industriji in v industriji hranil. Ze proti koncu lanskega leta se je pojavil zastoj. Vlada je razpisala prisilno posojilo na zemljiško in hišno posest. Na delovnem trgu ni opaziti nikakšnega izboljšanja, delavske kolone, ki gredo v Afriko sestavljajo samo iz telesno posebno sposobnih delavcev, ki jih pa uvrščajo v fašistično milico. Za inozemske delavce ni dela in zaslužka, z izjemo specijalistov. Pač pa so inozemci lahko: trgovci, zastopniki inozemskih tvrdk, poročevalci tujih listov (ki so vladi všeč) in seveda industriji, ako prinesejo dovolj kapitala s seboj.

ne agitatorje in propagandiste, iz Španije odstraniti ter tako vzpostaviti stanje, ki je vladalo v avgustu 1936. »Nemška vlada je mnenja, da je skrajni čas, da se vse udeležene sile z vso resnostjo zavzamejo za to, da preprečijo vsako možnost vmešavanja v Španijo.« — **Italija:** (nevmešanje): Italija je tako kot Nemčija pripravljena, da istočasno z drugimi ustavi dotok prostovoljcev v Španijo. Obenem je proti podelitvi državljanstva v Španiji se nahajajočim prostovoljcem. V ostalem pa njen odgovor naliči odgovoru kot ga je dala Nemčija.

All si že poravnal naročnino? Ako še ne, stori takoj svojo dolžnost!

Tone Maček:

Srečka Svetega Vincencija

Končno je le napočil usodepolni 31. avgust, dan zrebanja. Gospod Roženkranc vso noč ni mogel spati. Že zgodaj zjutraj se je praznično oblekel in je šel v cerkev. Čutil je, da se na tem svetem kraju se mu je nesrečna srečka vedno vtihotapljala pred oči. Ko je prišel v cerkev, so skakljale in migotale sem in tja, da jih nikakor ni mogel razbrati. Potegnil je z roko preko oči, da bi bolje videl, a medtem so že izginile.

Pred podobo svetega Vincencija je še dolgo nato klečal ni molil in je vrgel v puščico ves kovinast drobiž kar ga je imel pri sebi. S tem je smatral, da si je svetnikovo zaupanje končoveljavno popolnoma pridobil. Nekako pomirjen je zapustil sveti hram.

Začudo mu danes še ni prišlo na um, da mora prav za prav v službo. Mislil je samo na svojo skorajšnjo srečo in kako bi si zanj izprosil

čimvečjo milost. To je bilo danes prvič v vseh dvajsetih letih službovanja. Kar neprijetno ga je spreletelo, ko je pogledal na uro in videl, da je že skoraj četrta na devet. Pa ne da bi bil sedaj ves v strahu tekel, ne, kar naenkrat se ga je polotila svojevrstna kljubovalnost, neko čisto novo razpoloženje, kakor pri zapravlju, ki se skuša tolažiti: »Kamor je šlo tele, naj gre še krava.«

Prispel je v urad z zadrževanimi koraki, z neko ponarejeno mirnostjo. Naj bo kar hoče. Sedaj je že vseeno.

Gospod koncipijent je že sedel pri mizi, zaglobljen v nek spis, kajti tudi gospod odvetnik Gostolevc je že bil v pisarni. Pa ravno danes je moral prej priti — Najbrž je imel kako zgodnje opravilo na sodišču.

Oba sta dvignila glavi ko je Roženkranc vstopil in neodločen obstal pri vratih. Trenutek je zavladal mučen mol. Po mizah so ležali papirji in pisala, neurejena še od včeraj. So bi še nista bili pometeni. V umivalniku se je parila umazana voda z ogabnim vrhnjem, še od prejšnjega

dne. Okna je bil menda že gospod koncipijent odprl.

»Kako pa, Roženkranc, ali ste se sprebjedli mojega kruha?« je končno spregovoril gospod Gostolevc.

»Oprostite, gospod doktor, da sem zakasnil, imel sem neke važne opravke.«

»Nobenih važnih opravkov ne morete imeti, razen teh le tukaj, v pisarni!« je močno vzrojl gospod Gostolevc. »Sploh že vsa zadnja dva meseca ni bilo več mogoče shajati z vami. Teh nemarnosti sem končno sit!«

»Ali gospod doktor,« se je skušal opravičevati Roženkranc, »enkrat eno uro mi že lahko spregledate, saj celih dvajset let nisem imel nobenega dopusta.«

»Kaj, še dopust bi radi imeli? Čemu le? Da si oddahnete od vašega prenapornega dela? Glej, glej! No veste kaj. Ne bom se čisto nič več pričkal z vami. Danes je ravno zadnji dan v mesecu. Tu imate svojo plačo za ta mesec in mi izginite izpred oči. Tako, tukaj je denar, ki si ga sicer niste zaslužili, a dam vam ga, da mi ne boste ničesar očitali. In

Dama in po svetu

Náš minister železnic v Pragi. Beograjski in zagrebški listi poročajo, da se je odpeljal minister železnic d. Mehmed Spaho, z generalnim ravnateljem državnih železnic, inž. Namovićem v Prago in ga v odsotnosti namešča drugi minister. V Pragi so ministra dr. Spaha sprejeli z izredno pozornostjo in je priredil češkoslovski minister železnic, sodrug Bechyně ministru dr. Spahu na čast slavnostni obed v hotelu »Alcron«, katerega se je udeležil tudi jugoslovanski poslanik v Pragi, dr. Protić z legacijskim svetnikom Božićem, zunanji minister dr. Krofta in vodilni uradniki ministrstva železnic in zunanjih zadev. Zadržanega ministra gostitelja s. Bechyně je zastopal minister socialne politike, tudi naš sodrug inž. Jaroslav Nečas.

Glavni tajnik industrijske zveze, ing. Milan Šuklje, je v sredo zjutraj umrl na Golniku nad Kranjem, kjer se je zdravil. Ing. Šuklje je znan delavskim organizacijam, ker je nastopal v jako mnogih delavskih sporih z delodajalci kot tajnik delodajalske organizacije. Smelo lahko trdimo, da je bil mož trd, vendar pa dostopen. Industrijska zveza ima zahvaliti svoj uspeh v veliki meri njegovim iniciativam in navodilom. Ing. Šuklje je bil rojen v Dunajskem Novem mestu kot sin profesorja, pozneje deželnega glavarja kranjskega, Šukljeta, dne 18. junija 1881. Šuklje je služil prvotno pri državni severni železnici na Dunaju, pozneje je postal profesor na ljubljanski obrtni šoli, toda 1919 je postal glavni tajnik Zveze industrijev v Ljubljani.

Tihotapstvo tobaka cvete zlasti v Črni gori. Neki listi poročajo, da se tamkaj kadi po večini tihotapljeni tobak — iz Albanije. Odjemalci tega tobaka pa niso samo revni sloji, ampak tudi bogati in uradniki. Tihotapci plačujejo tobak na albanski meji po Din 10 kg in ga prodajajo po Din 40 do Din 100. Prejšnja leta se je na Cetinju prodalo samo »Vardar« cigaret za Din 100.000 mesečno, sedaj komaj za Din 4000 do Din 5000. Izkupiček od ostalih vrst tobaka je znašal Din 500.000 mesečno, sedaj samo še Din 150.000. — Tihotapci so po večini kmetje, ki nimajo dovolj zemlje, niti drugih sredstev za preživljanje.

Beograjsko »Vreme«, glasilo JRZ, je jako zadovoljno s Hitlerjevim govorom, češ, da je bil miroljuben in da je Nemčija pripravljena sodelovati z evropskimi državami v svrhu ureditve Evrope. — »Vreme« ima prav glede govora in besed. Pozitivnih predlogov pa v govoru ni bilo. Vemo tudi, da se Nemčija strinja z vsakim dobrim predlogom in iniciativo, toda vedno obenem navaja toliko »postranskih zahtev«, da se predlogi ne morejo izvesti z nje soglasjem.

tu vašo službeno knjižico. Pa hajd! Roženkranc je stal kakor okamenel.

»No, bo ali ne bo?!«

Sele sedaj se je zdrnil. In čudno, zasmejal se je na glas.

»Ali mislite da mi kaj napravite s tem? Saj sem itak sam nameraval Vas zapustiti, ker ne morem več živeti od denarja, ki ga vi iztisnete iz krvavih kmetavskih žuljev in je prepojen s solzami pregnancev z rodne grude.«

Odvetnik Gostolevc je zastrmel. Kaj takega bi nikdar ne pričakoval od svojega sluga.

»Kaj? Kaj? Še očitati si upate? Taka predrznost! Izginite takoj, če ne, pokličem žandarja!«

»Ze grem. Ali slišali še boste o meni!« Roženkranc je zaloputnil vrata za seboj.

Gospoda Gostolevca je vseeno malo zaskrbelo. Kaj pa, če bi ta norec iznesel kake njegove poslovne tajnosti v javnost? To bi lahko postalo zelo neprijetno. A takoj je zaničljivo zamahnil z roko:

»Ah kaj. Mu bom že zamašil usta.«

Iz naših krajev

Trbovlje

Pred par dnevi smo pokopali Klotildo Siter, ženo bivšega župana naše občine. Podlegla je dolgotrajni bolezni, za katero ni bilo leka. K vsem bridkostim, ki jih je s. Siterju prizadejalo življenje, je to gotovo ena najtežjih. Njemu in preostalim naše sožalje!

Redni občni zbor kluba SK Amater se bo vršil v nedeljo, dne 21. februarja ob 9. uri dopoldne v gostilni Volker. Poslednja odborova seja bo v torek, dne 16. t. m. ob 7. uri v klubovem lokalu, pred sejo pa članski sestanek.

Hrastnik

Občni zbor podružnice SDSZJ v Kemični tovarni se je vršil dne 22. januarja. Predsednik Oberček Ivan je otvoril občni zbor in v lepih besedah apeliral na članstvo, da naj bo zvesto svoji organizaciji. Prav razveseljivo je bilo poročilo blaginika s. Majes Antona. Organiziranega je dve tretjini delavstva, toliko organiziranega delavstva ni bilo že 10 let. Članstvo je pohvalilo požrtvovalno delo odbora. O delu v organizaciji je poročal nato centralni tajnik s. Jakomin Lovro in žel za svoja izvajanja odobravanje. Nato je bil izvoljen novi odbor, z majhno izjemo sami dosedanjí odborniki, ki si je nadel nalogo, da pridobi tudi tiste v organizaciji, kateri danes ob strani čakajo. Poskušalo se bo obdržati čim več predavanj in slično, da postane tudi kemično delavstvo enkrat res zavedno.

Volitve obratnih zaupnikov v Kemični tovarni. 23. januarja smo imeli volitve obratnih zaupnikov. Ker je nasprotne liste »burja« odnesla, je bila proglašena za izvoljeno lista SDSZJ. Delo organizacije in delavskih zaupnikov v minulemu letu je bilo težavno. V začetku leta je bila sklenjena dokaj povoljna nova kolektivna pogodba. Izvršenih je bilo tudi mnogo drugih uspešnih intervencij. Torej, sodruzi in sodružice, na teh primerih vidimo, kaj pomeni močna organizacija. Nezavedno in neorganizirano delavstvo leze pa zmeraj globlje v prepad. Zato agitirajmo in pridobivajmo novih članov, da bomo na prihodnjem občnem zboru lahko rekli: delavstvo Kemične tovarne je stoodstotno organizirano!

Revežem krajevo. Naš kraj so obiskali nezazeleni gostje — neka tatinska družba. Obiski se kar vrste: to noč obiščejo tega, drugo drugega. Pridno vdirajo v kleti, odnošajo v barake naših rudarjev in krajevo vse, karkoli jim pride pod roke: kruh, mast itd. Ob neki taki priliki baje tudi sadjevca niso odklonili. Zalostno pri tem je pa najbolj to, da kot rečeno krajevo revnim rudarjem, ki sami nič nimajo.

Zalog

Kako naj preživljamo družino in sebe progovni delavci? Za praznike nam je prečital g. nadzornik okrožnico, kako je treba štediti in varčevati. Noben delavec ne sme narediti več kakor po 11 šiltov. Sedaj bi gospodje radi, da se v enajstih šiltih ravno toliko naredi, kakor poprej v 26tih. Ker pa to ni mogoče, pa najbrž kdo misli, da se progovni delavci samo igračkamo. G. nadzornika, ki ima sijajne zveze z nacionalno železničarsko organizacijo, prosimo, naj alarmira vodstvo te vsesmočne organizacije, ki šteje 35.000 članov, da bo že enkrat nekaj ukrenila proti praznovanju. Potem bodo tudi gospodje z nami zadovoljni in nihče ne bo mogel nam delavcem očitati, da se samo igračkamo. Pozivamo vse merodajne, ki so odgovorni za budo in glad naših otrok, da naj ukrenejo vse potrebno, da bomo lahko naredili več šiltov. Kako naj preživi progovni delavec štiri ali še večletno družino, ko pa zasluži Din 200 do Din 300 na mesec? Ali ni to v nebo vpijoči greh, da morajo naši otroci stradati in prezebati, dočim deca, ki je rojena pod srečno streho imovitih, živi v izobilju. Pokažite, gospodje, koliko imate čuta do naših otrok! Delavcem pa svetujemo, da naj si naročijo naš list »Delavska Politika«, da se izobražujemo in utrjujemo v solidarnosti, ker v slogi je moč! Močni bomo pa lahko premagali mizerijo, v katero smo zabredli po svoji krivdi. Družinski oče.

Slov. Javornik

Franc Binder umrl. Na Slov. Javorniku je umrl koncem januarja t. l. po kratkem bolehanju sodrug Franc Binder, zidar v oddelku martinarna KID. S. Binder je bil rodom Čeh, vendar se je na Jesenicah, kjer je bival že dolgo vrsto let, povsem udomačil. Bil je zaveden, toda tih delavec v delavskih strokovnih organizacijah. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb. S. Binderju naj bode lep spomin, njegovi družini pa naše sožalje.

Prevalje

Velik apetit po mandatih pri volitvah obratnih zaupnikov so pokazali beli, ki so papirnico smatrali dolga leta za svojo trdnjavo. Dne 6. jan. so se vršile volitve obratnih zaupnikov. Delavstvo se je že poprej enodušno izrazilo za zaupnike Splošne delavske strokovne zveze Jugoslavije. Ker pa so se pri izvedbi volilnega akta izvršile neke formalne napake, o čemer so naši zaupniki obvestili tudi bele, je bilo sklenjeno, da se volilni postopek ponovi in so se 12. t. m. vršile ponovne volitve po skrajšanem postopku. Beli sploh liste niso postavili in tako je zmagala rdeča lista, kateri so pripadli vsi trije mandati.

Maribor

Dosedanji izid volitev obratnih zaupnikov v Mariboru

	rdeči	plavi	beli
Mestna plinarna	2	—	1
Mestni gradbeni urad	5	—	—
Električno podjetje	—	—	3
Avtobuspodjetje	—	—	3
Vodovod	1	—	—
Roglič Drago	3	—	—
Potočnik Ferdinand	1	—	—
Drava	—	—	3
Jugoeakta	—	3	—
Benčina	—	—	3
Zelenka in komp.	6	—	—
Rosenberg Josip	1	—	—
Marib. tov. svile	3	—	—
Thoma Karol I.	3	—	3
Thoma Karol II.	3	—	—
Freund Viljem	4	—	—
Teksta	5	—	—
Kovina	5	—	—
Hutter in drug*	10	4	2
Mautner	6	—	—
Rosner	2	4	—
Ehrlich - tkalnica	3	—	3
Ehrlich - predilnica	6	—	—
Doctor in drug	10	—	6
Splošna stavb. družba	6	—	—
Klančnik - mizarstvo	1	—	—
Pengg Johann	2	1	—
Zora - Benger	4	—	—
	92	12	28

Svobodne strokovne organizacije izkazujejo kljub postopanju gotovih faktorjev v nekaterih podjetjih (Ehrlich, Rosner), sijajno zmago.

* Pri Hutterju bodo ponovno volitve.

Proračunska seja mestnega občinskega sveta se je vršila v četrtek, dne 11. t. m. Gospodje so sprejeli proračun brez protiglasa. Zakaj »socialistov ni bilo na sejo«, kakor namiguje »Slovenec«, bomo pa povedali, ako bo mogoče, že prihodnjik.

Za revne samo popoldne. K nekemu uglednemu veljaku JRZ, ki ima mnogo posla s strankami, se je v dopoldanskih urah zatekel tudi nek revež z neko prošnjo, v upanju, da bo gotovo uslišan, ako poprosi na tako vplivnem mestu, od koder gredo zveze na vse strani. Pa je slabo naletel. Komaj, da je pokukal skozi vrata, že ga je gospod, videč kdo prihaja, neprijazno podučil, da sprejema dopoldne samo ... ostale pa popoldne.

Velikodušen dar 100.000 dinarjev za regulacijo Voglajne je poklonila tv. Westen d. d. v Celju. En del nezaposlenih od tv. Westen, ki so bili svojčas odpuščeni, odnosno izprti (265 po številu) je dobilo radi tega darila zaposlenje. Pravijo, da nam ljubljanci to zelo zavajajo, kajti oni morajo stalno v Beogradu moledovati za denar v svrhu regulacije Ljubljane. Srečni Celjani, mi imamo pa dobrotnike doma!

O cestnem blatu in brozgi se toliko piše po časopisih, mi pa pravimo, potrpite vendar, saj je kriza —

Redne seje kovinarjev se vrše vsako

Studenci pri Mariboru

Predavanje s filmom o delavskem zavarovanju priredi Okrožni urad za zavarovanje delavcev v soboto, dne 13. februarja ob 7. uri zvečer v dvorani gostilne Špuraj v Studencih pri Mariboru.

Prvo delavsko kolesarsko društvo, podružnica Studenci sklicuje za nedeljo, dne 21. febr. t. l. s pričetkom ob pol 9. uri dopoldne v gostilni Majhenič svoj redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Člani in delegati podružnice se pozivajo, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo. — O d b o r.

Radvanje

En sam pismonoša ne more raznositi pošte v tako velikem rajonu. Glede poštne dostave imamo Radvančani tehtne pritožbe, pa ne na račun pismonoše, ampak na račun poštne uprave v Mariboru. Občina Radvanje obsega ogromen teritorij, saj se razteza od Tržaške ceste do meje pekrske občine, v njenem območju so: Sp. Radvanje in del pohorskega pobočja, Nova vas, Borova vas, Zg. Radvanje in nova delavska četrt, kjer je okoli 800 prebivalcev. Pismonoša, ki raznaša pošto na tem področju bi moral imeti peroti, ako bi hotel v enem dnevu obletati vso občino. Kako pa naj to stori peš? K temu pridejo še druge težkoče. Kljub obljubam pred občinskimi volitvami — nekaterim so od obljubovanja kar jeziki otekali — je ostalo domala vse pri starem in skrb za delavsko četrt se bo najbrž pojavila šele pri prihodnjih volitvah. Naš pismonoša je navajen hoditi po starih, trdih cestah, ne pa po z ilovco asfaltiranih v novi delavski četrti, kjer jeseni in spomladi do gležnjev brodi po blatu, da komaj privzdiguje noge. Da bo pošta v redu funkcionirala in še ta edini pismonoša ne bo predčasno onemogel, prosimo poštno upravo, da dodeli za raznašanje pošte eno pomožno. Več Radvančanov.

Dramska predstava »Vzajemnosti«.

Diletanti vprizore v soboto, dne 13. t. m. v dvorani Delavske zbornice T. Čuferjevo »Ameriško tatvino«. Sodruzi in sodružice, pridite! (Začetek točno ob 8. uri zvečer).

Prosimo za sposobne sodne tolmače. Železničar nam piše: Pri nekem sodnem tolmaču sem moral dati prestaviti nemško listino, ki jo rabim za predložitev železniški upravi. Sodni tolmač za nemški jezik pa obvlada tako imenitno nemščino, da mi je prestavil: »Privilegierte Gesellschaft« v »zasebna družba«, »Oberbauarbeiter« v »višji gradbeni delavec«, namesto »vrištavbeni delavec«, oziroma po naše »progovni delavec« in podobno. Enake pritožbe smo slišali že tudi sicer. Bo torej prav, če bo sodišče postavljalo za tolmače le take osebe, ki tudi res razumejo jezik, katerega bodo tolmačile. Saj ni sramota, če človek ne razume vseh svetovnih jezikov.

Protituberkulozni dinar za zgradbo azilne jeticim bolnikom v Mariboru, je dosegel v mesecu decembru 1936 vsoto Din 276.406. Protituberkulozna liga v Mariboru se ponovno obrača na vso javnost z vljudno prošnjo, naj vsakdo prispeva po Din 1 mesečno za plemeniti namen.

Razpis III. dimnikarskega ometalnega okoliša. Mestno poglavarstvo razpisuje prost mesto dimnikarskega mojstra za III. dimnikarski ometalni okoliš v Mariboru. Prošnje je vlagati do 10. marca 1937.

Mariborsko gledališče

Branislav Nušić: Doktor. Komedija v štirih dejanjih. Delo znanega jugoslovanskega komediografa, ki je dobro znan mariborski gledališki publiki. Glavni junak te komedije Života Cvijović, bogat trgovec, želi imeti učenega sina — doktorja. O kakem naplujenem parvenijstvu pri njem ni govora: on je preprost jugoslovanski človek, ki z veliko naivno modrostjo tehta in meri življenska dogajanja okoli sebe. Života Cvijović ima respekt pred titlom. Sinček pa ni za studij. Oče mu ga hoče enostavno kupiti in pošlje namesto sina njegovega nadarjenega sošolca na univerzo, kjer napravi zanj doktorat. Zapletljaji in komični prizori se vrste drug za drugim. Delo prehaja iz komedije že v burko, kar režija še povdarja. Igralci igrajo dobro, toda bolj za široko maso. Občinstvo se zabava. Za predpustni čas primerna igra.

Strojniki in kurjači v Celju in okolici. Jutri v nedeljo, dne 14. februarja 1937 ob pol 10. uri dopoldne se bo vršil v mali dvorani Narodnega doma v Celju sestanek strojnikov in kurjačev. Vse tovariše vabimo, da se važnega sestanka udeležijo.

Celje

sredo ob 19.30 uri v društvenih prostorih Delavske zbornice v Celju.

Sportni klub »Olimp« bo baje še ta mesec izenadil Celjane. Kako in kaj pripravljajo, nam zaenkrat še ni zaupal. Bomo videli!

Kino »METROPOL« Celje prinaša:

13. in 14. februarja: MELODIJE LJUBEZNI. (Cio-Cio). V glavni vlogi: Martha Eggerth. 15. in 16. februarja: LJUBEZEN MAHARADŽE. Sodeluje največji češki violinski virtuos Vaša Pihoda, Gustav Diesel in drugi.

Matineje: 12. in 13. febr. ob 14. uri; 14. febr. ob 10.15 in 14. uri: Mladost zmaguje in Schmelting contra Louis. Vsi prostori D 3:50 in 4:50.

Marenberg

Naši nemški obecnarji so na konju. Zadnje občinske volitve so izpadle čisto po njihovi želji. Riskirali pri tem niso nič, edino, kar so si morali pustiti dopasti je, da je »Slovenec« izid volitev proglašal za zmago JRZ. »Wir Deutsche müssen zeigen, dass wir einig sind.« so govorili. Ker pa ta nemška nacionalna »Einigkeit« zdaleka ne bi bila zadostovala, so jo podprli Slovenci, »die Windischen«, kakor jih imenujejo gospoda obecnarji. Tako se je uresničila dolgo zaželjena sloga med nemškimi in slovenskimi narodnjakari, katoličani in protestanti. Ker upamo, da je ta sloga blagoslovljena s katoliške, kot tudi s protestantovske strani, je z lepa ne bo konec in bo tem bolj trdna, čim bolj bo postajalo naše delavstvo razredno zavedno. Na marenberškem zgledu naj bi se učilo delavstvo v vseh ostalih krajih, kjer ga skušajo razdvajati z nacionalnimi gesli. Tu pri nas je gospoda enotna, delavstvo pa tudi. ... ker delavec je v takem gnezdu, kot je naš trg, mnogo, mnogo bolj odvisen od svojega gospodarja, kot pa v kakšnem večjem kraju.

Zabukovca

Predavanje za delavce se bo vršilo v nedeljo, dne 14. t. m. s pričetkom ob 15. uri v prostorih g. Nikota Škaberneta v Grižah. Predavali bodo ss. dr. Reisman, Eržen in Jelen. Delavke in delavci, pridite vsi!

Liboje

Predavanje o socialni zakonadaji, pomenu kulturne in strokovne organizacije ter delavskega tiska se bo vršilo v nedeljo, dne 14. t. m. ob 9. uri dopoldne v gostilni pri Škabernetu v Libojah. Predavali bodo isti predavatelji kot v Zabukovci. Sodruzi in sodružice, udeležite se tega predavanja v čim večjem številu!

Kranj

Zmaga svobodne strokovne organizacije pri volitvah obratnih zaupnikov v »Jugobruni« in »Jugočeški«.

V »Jugobruni«: socialisti (SDSZJ) 10 zaupnikov; krščanski soc. (JSZ) 6 zaupnikov. — V »Jugočeški«: socialisti (SDSZJ) 11 zaupnikov; krščanski soc. (JSZ) 4 zaupnike. — Narodni socialisti (NSZ) niso mogli postaviti list.

Logatec

Ovadah razkrinkan in obojen. Lansko poletje so prihajale na oblastva v Logatecu ovadbe, da obstoja med tukajšnjimi delavci komunistična organizacija. Ovaden je bil tudi tajnik tukajšnje strokovne organizacije lesnih delavcev s. Franc Maze. Orožniki so pri njem izvršili tudi hišno preiskavo. Izkazalo pa se je, da so vse te ovadbe brez vsake podlage in da je s. Mazeta ovajal čevljarski pomočnik Vinko Mivšek, ki je hotel postati policijski agent in se je hotel izkazati s tem, da je v Logatecu razkril komunistično propagando. Ker je Mivšek s. Mazeta vedoma lažljivo ovajal, je državno pravdnštvo vložilo proti njemu obtožbo zaradi obrekovanja. Dne 4. febr. se je vršila pri okrožnem sodišču v Ljubljani proti Mivšku sodna razprava. Izkazalo se je, da je Mivšek ovajal s. Mazeta pri ljubljanski policiji, da dobiva od komunistov velike vsote denarja. Županu Tršarju ga je ovadil, da se shaja na Gorenjskem s komunisti in da od tam prinaša orožje v Logatec. Župan mu je celo dal 100 Din, da bo zasledoval s. Mazeta na Gorenjskem. Orožnikom v Logatecu in kapetanu Slekovicu, komandantu obmejne čete pa ga je ovadil, da ima v Logatecu 70 organiziranih komunistov in da razširja komunistične časopise, tiskane v Italiji. Pri razpravi se je dognalo, da je vse to gladko izmišljeno. Dotični komunistični časopis je Mivšek dobil pri ljubljanski policiji, pa ga je hotel podtakniti s. Mazetu. V svojo obrambo je pri obravnavi tudi pravil, da se je dal prostovoljno zapreti v policijski zapor, da bi na ta način kaj zvedel od drugih jetnikov. Orožniki so ga popisali, da je naveden pustolovec, ki mu gre edino za to, kako bi na lahek način prišel do denarja. Občina pa je o njem izjavila, da je na slabem glasu, znan izsiljevalec in delomrnez in da želi živeti na račun drugih. Sodišče je Mivška obsodilo na štiri mesece strogega zapore. Vsi Logatečani se bodo oddahnili, ker bodo imeli sedaj mir pred obrekovalcem.

Ribnica na Pohorju

Občni zbor kamnoseške zadrge. Dne 31. januarja se je vršil redni letni občni zbor Produktivne zadrge r. z. z o. z. Navzoča je bila večina članov. Občni zbor je otvoril predsednik s. Uran, poročilo pa je podal poslovodja pisarne zadr. Gal, ki je tudi obrazložil bilanco. V imenu nadzorstva je poročal s. Franjo Pungartnik. Iz bilance je razvidno, da je zadruga preteklo leto uspešno delovala in s svojim obstojem koristila ne samo članstvu, ampak tudi ostalemu delavstvu. V novem odboru so ostali po večini dosedanjí odborniki. S toplimi besedami je pozdravil zadr. Gal novoizvoljeni odbor. Želimo, da bi tudi v bodočem letu zadruga napredovala in da bi načelstvo in nadzorstvo doseglo mnogo uspeha. Zadruga je dokazala, da je delazmožna in da je upanje nasprotnikov, da bi jo uničili, zaman. Čim zavednejši bodo člani, tem uspešnejše bo naše delo.

Naročniki »Delavske Politike« naj poravnajo svojo zaostalo naročnino pri s. Galu in to čimprej. Ne pustite se dvakrat opominjati. Kakor sam zahteva, da dobiš plačo ob izplačilnem dnevu, tako je treba, da plačaš naročnino Din 10 vsak mesec sproti za »Delavska Politika«, ki brani tudi Tvoje interese! Ne odlašajte!

Rajhenburg

Doneče fraze. Dne 13. decembra se je vršilo zborovanje zelenih, o katerem pa smo izvedeli šele iz »Slovenca«. Rudarji, ki so prišli na to zborovanje, so se, po poročilu »Slovenca«, odrekli pehanju za gmotnimi dobrinami in bodo to prepustili TPI in njenim delničarjem, dokler »Slovenec« ne bo tudi njih prepričal o pogubnosti kupičenja profitov. Novi (zeleni) evangelisti bodo v delavskih okoliših s svojim delom razgalili vse parazite, ki s pomočjo donečih fraz ustvarjajo bolna mesta v današnji družbi, so rekli njih zaščitnik. Nismo še slišali, da doneče fraze ustvarjajo bolna mesta v družbi, pač pa: izkoriščanje, korupcija in zatiranje. Zato bo naša dolžnost, da pokažemo tiste, ki z donečimi frazami skušajo zamegliti delavstvu pogled, da bi spoznalo resnične krivce vseh nesreč, ki »tepejo« človeštvo.

Slovenska Bistrica

Podružnica I. delavskega kolesarskega osrednjega društva v Slov. Bistrici ima v nedeljo, dne 21. februarja 1937 ob 14. uri v gostilni Lang Jul. svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Funkcionarji bodo ob tej priliki polagali račune o sportnem in kulturnem delu v preteklem letu. Da boste vsi člani vedeli, kako veliko delo je bilo opravljeno, pridite vsi! Družnost!

Jesenice

Smrt Alojza Čopa. Te dni je umrl na Jesenicah predvaljar v žični valjarni na Savi Alojzij Čop. S Čopom je spet utrgan en list z drevesa stare generacije jeseniškega delavstva, ki je še doživela porajanje tukajšnje tovarne ob Bohinjsko preko Savskih jam do Jesenic in Javornika. V tovarni KID je bil zaposlen 54 let in je še do zadnjega hodil na delo. Bil je dober tovariš, sodelavec in prijatelj. Na njegovi zadnji poti ga je spremljala tolikšna množica, kakor jo je le redkokdaj videti na Jesenicah. Bodi mu blag pokoj, preostali pa naše sozljaje.

O »delu« nekaterih obrtnikov. Jeseniško in okoliško obrtništvo se zaveda, v kakšnem položaju je delavstvo KID, zato prej spremlja s simpatijami njegov boj, kajti njegova zmaga je tudi naša zmaga. Naši interesi so tako tesno povezani z interesi delavstva, da bi bilo vsako zniževanje prejemkov delavstvu tudi zmanjšanje dohodkov vsem pridobitnim slojem. V času pa, ko delavstvo bori za svoj obstanek, se je našla peščica obrtnikov, ki očita delavstvu, kakor tudi zavednemu obrtništvu, da se bijejo samo za »komunistične« cilje. Nič ni lažjega kakor oblatiti svojega sotovariša in sotrpina z besedami: »da je protidržaven element«. Gosp. N. N. se je pri Jeleni celo izrazil čes: »Le podpirajte te pr... kom.« Ali je tako prav? Delavstvo, zapomni si take prijatelje. Obrtniki.

Nedeljska zdravniška služba Bratovske skladnice za mesec februar: 14. in 28. februarja g. dr. Keržan Bartol, 21. februarja g. dr. Čeh Milan.

Zvočni kino Radio predvaja v soboto in nedeljo ob 8. uri zvečer (v nedeljo tudi ob 3. uri pop.) vefilmi »Grad Hubertus« (Orlovo gnezdo). V glavni vlogi: Hansi Knoteck. Med dodatki tudi barvna šala, domač kult. film in Paramountov zvočni tednik. — Sledijo »Nesmrtne Stradivarijeve gosli.«

Kaseze-Liboje

Pritožbe radi slabe poštne dostave. Prebivalci vasi Kaseze in Liboje, večinoma delavstvo, smo zadnje čase prav občutno prizadeti radi neredne dostave pošte. Dočim se v druge bližnje vasi dostavlja pošta vsak dan, se nam samo trikrat tedensko in še to neredno, tako, da »Delavsko Politiko« namesto v sredo, dobimo v soboto skupno s sobotno številko. Do nedavnega smo imeli pismoonošo, kateri je točno vsak določen dan prinesel pošto in vedno ob istem času, tako, da smo ga oddaljenejši lahko pričakali in v redu pošto sprejeli; odkar je omenjeni zapustil službo, dostava pošte v Kasezi in Liboju je glede dostave vedno slabše. Poštna uprava je najela neko žensko za dostavo pošte; ker je pri nas hribovit kraj in vrhu tega še prav slabe ceste, je za žensko ta služba prenaporna, radi česar ne dobimo pošte redno. Pušča se nam pošta po raznih hišah, tako, da jo ne dobimo nikdar v pravem času. Prosimo novo občinsko upravo, da prispeva gotov znesek za redno dostavo pošte. Obračamo

Nesamostojni zobotehnik in zakonodaja

Zakon o zobozdravnikih in zobotehnikih, ki je izšel dne 25. novembra 1930 odvzema že pridobljeno pravico samostojnega izvrševanja poklica vsem nesamostojnim zobotehnikom, čeprav so se poklica izučili in tudi vstopili v to stroko v upanju, da bodo lahko postali samostojni.

Novi zakon je z enim udarcem odpravil zobotehniški poklic in njegovo obrt. Zobotehniški poklic je z zakonom obsojen na smrt. Že danes je v naši državi nad 65 odst. zobotehnikov brezposelnih, njihovo število pa še narašča. Razumljivo je tedaj gibanje zobotehnikov, ki ima za cilj načelno spremembo zakona z dne 25. novembra 1930.

Akcija zobotehnikov se giblje v dveh smereh:

Temeljna zahteva je, da se prizna vsem onim zobotehnikom, ki so bili na dan 25. novembra 1930 v svojem poklicu, bodisi kot vajenci, bodisi kot zobotehniški pomočniki po 3 letni vajeniški in 6 letni pomočniški dobi pravica osamosvojitve, z naslovom »dentist—tehnik«!

Ta zahteva zobotehnikov je popolnoma upravičena, tako z juridičnega kakor tudi s socialnega stališča. Saj je vendar nemogoče dopustiti, da odvzema zakon zobotehnikom pravico samostojnosti, ko so vendar vstopili v poklic, in trdni verji, da se bodo po predpisani šolski in strokovni izobrazbi lahko osamosvojili in jim je bilo ob vstopu v stroko to tudi zagotovljeno. Na tak način bi se vendar ne smelo reševati tega važnega vprašanja in če je že obstojala namera, da se zobotehniško samostojno delovanje zakonskim potom omeji, ne bi smel zakon veljati za nazaj, za tiste, ki so bili ob uveljavljanju zakona že pri poklicu.

Zobotehniško vprašanje so rešile tudi druge države, ki v pogledu zdravstva gotovo ne zaostajajo za nami kot n. pr.: Čehoslovaška, Avstrija, Nemčija itd., pa vendar niti ena iz-

se posebej do naših zastopnikov v občinski upravi, da se za to stvar zavzamejo. Mogoče bi poštni dostavljalci lahko tudi pomagali občinskemu slugi. — Delavstvo.

med njih ni sprejela takega zakona, kot je naš! Niti enega zobotehnikarja ni zakon oškodoval, najmanj pa mu ogrozil bodočnosti. Vsak zobotehnik ali učenec, ki se je nahajal ob izidu zakona že pri poklicu, je obdržal pravico, da se po gotovi dobi osamosvoji. Imenovane države so sicer po objavi zakona vstopivšim učencem pravico samostojnega izvrševanja obrti odvzele, istočasno pa jih zaščitile pred izkoriščanjem od strani delodajalcev in jim zagotovile starostno zavarovanje. Na ta način je bilo to važno socialno vprašanje za zobotehniške popolnoma pravično rešeno!

Druge zahteve naših zobotehnikov je, da se po objavi zakona vstopivše učence in ostale predzakovske zobotehnikarje, ki bi se iz katerihkoli vzrokov ne mogli osamosvojiti, zakonsko zaščitijo pred izkoriščanjem in jim nudi starostno zavarovanje, obenem pa omeji dotok novega naraščaja.

Ti dve načeli, za kateri se bore vsi samostojni zobotehnikarji v državi, ne ščitita samo že pridobljenih pravic do samostojnega izvrševanja obrti vseh tistih, katere je zakon zahteval v njihovem poklicu, ampak ščitita tudi zobotehnikarje, ki so vstopili v uk po objavi zakona. V interesu obeh poklicev, tako zobozdravniškega, kakor tudi zobotehniškega je, da se reši to vprašanje. Taka rešitev, kot jo predlagamo, ne bo nikomur v škodo, še manj, da bi ogrozila obstoj kogarkoli!

Tudi široke plasti ljudstva so zainteresirane pri tem vprašanju. Zobotehnikarji so vsled svojega strokovnega znanja uživali med ljudstvom popolno zaupanje. Zatorej bi bilo pričakovati, da se oblast, odnosno naši poslanci odločno zavzamejo za nujno revizijo tega zakona, ki je prizadejal zobotehnikom očitno škodo.

Načelo mora zmagati, da pridobljenih pravic ne gre jemati, zlasti, ako je s tem ogrožen obstoj enega celega poklica! —ec

VZAJEMNOST

Pobrežje pri Mariboru

Dramatski odsek »Vzajemnosti« vpri-zori v soboto, dne 13. februarja ob 20. uri in v nedeljo, dne 14. februarja ob 16. uri v dvorani gostilne Rencelj kolektivno dramo v 6. dejanjih: »Križa«. Vstopnina: 5, 3 in 2 Din. Vabimo člane delavskih društev iz Maribora in okolice, da se predstave polnoštevilno udeležijo. Družnost!

Celje

Del. kulturno društvo »Vzajemnost« v Celju bo 14. februarja s pričetkom ob 16. uri vprizorilo v dvorani Narodnega doma dramo iz beraškega življenja v 3 dejanjih »Dva bregova«. Režija: Vernik. Vstopnina: I. prostor 8 Din, II. prostor 6 Din, stojšče 3 Din. Pridite!

Leše-Prevalje

V nedeljo, dne 31. januarja se je vršil I. redni občni zbor »Vzajemnosti«. Občni zbor je otvoril predsednik s. Zalaznik. Navzoči so bili večinoma vsi člani. Tajniško poročilo je podal s. Ivartnik. Društvo je delovalo v kolikor je moglo, večje prireditve pa se niso mogle vršiti, ker ima oblast zaplenjen inventar bivše »Svobode«. Blagajniško poročilo je podal s. Perovnik. Vsi člani so točno plačevali članarino. Izvoljeni so bili v novi odbor: predsednik Perovnik A., nam. Kastner F.; tajnik Ivartnik I., nam. Prosenc M.; blagajnik Jovan L., nam. Bruner A.; odborniki: Koklič M., Čop S., Bruner G., Krebl K., Jelen F., Praznik A.; nadzorstvo Pikalo O., Zalaznik S., Stanovšek H. — Debata je bila precej živahna, zavedamo se, da je potrebna kritika, toda poleg kritike je potrebno delo. Vsem, ki so kritizirali, se je ponudila funkcija, pa je niso sprejeli. Na to pa je sledila seja novoizvoljenega odbora in so bili določeni načelniki posameznih sekcij. Upamo, da bomo na drugem občnem zboru lahko pokazali že na večje uspehe.

Tiskovni sklad

Ljubljana: Selan A. Din 20.—, Dežman F. Din 15.—, Maribor: Osohje Ljudske tiskarne nabiralna pola Din 141.—, Verlič Din 6.—, Ornik Melita Din 30.—, Studenci: K. in V. Din 20.—, Logatec: Sauc Din 30.—, Zabukovca: nab. pol. štev. 50 Din 41.75, štev. 51 Din 20.—, štev. 52 Din 30.—, Guštanj: nab. pola Din 189.—, Dretnik Ivan Din 10.—.

Za tiskovni sklad sta darovala ob priliki nedeljskega predavanja: s. Zučko Jakob Din 20.— in Jeršič Ivan Din 5.—.

Iskrena hvala. Posnemajte!

Ali si že poravnal naročnino? Ako še ne, izpolni svojo dolžnost!

Delavski pravni svetovalec

Zastaranje vojnice

Vprašanje: Leta 1929 me je rekrutna komisija spoznala za nesposobnega, da služim vojaško službo. Od takrat pa do danes me še niso nikoli terjali, da plačam vojnico. Za slučaj, da me terjajo sedaj, ne vem ali bom moral plačati samo za tri leta nazaj, ali za ves ta čas?

Odgovor: Vojnica spada med neposredne davke, ki zastarajo v 5 letih, računši od 1. januarja onega leta, v katerem je davčna obveznost nastala. V Vašem slučaju je tedaj zastarala vojnica že za leta 1930 in 1931, za kateri čas je niste več dolžni plačati. Vojnico boste tedaj morali plačevati za čas 5 let nazaj od dne, ko boste prejeli poziv, oziroma plačilni nalog, da jo plačate.

Trbovlje. Odtegnjena najemmina: Niste naš naročnik in Vam torej ne moremo odgovoriti. Naš svetovalec je samo za naročnike »Delavske Politike« in sicer take, ki naročnino tudi plačujejo. — Uredništvo.

NOGAVICE:

svilene
od Din 11.— naprej
flor
od Din 12.— naprej
moške
od Din 3 50 naprej

HIŠA NA PRODAJ!

3 stanovanja v neposredni bližini Kranja. Poizve se v Kranju, Stara cesta 16.

KOLESARJI! Vaša kolesa so potrebna temeljitega popravila, kakor emajljanje, poniklanje itd. Obrnite se na znano strokovnjaško mehanično delavnico

JUSTIN GUSTINČIČ
Maribor, Tattenbachova ulica št. 14
telefon 21-30, kjer vam kolo popravijo, da vam služi kakor novo. — Shramba koles čez zimo

Ženini dolгови pred poroko (Trbovlje)

Vprašanje: Pred poroko je kupila moja žena pri trgovcu P. blaga za Din 550.75 in sicer že leta 1933. Trговец je po poroki ta dolg samolastno pripisal k mojemu dolgu in me tirja sedaj po advokatu iz Laškega, da mu moram plačati. Ali sem plačnik za dolg žene iz časa pred poroko?

Odgovor: Mož je po zakonu dolžan plačevati za ženo le one dolge, ki spadajo k gospodinjstvu, t. j. za hrano in njeno nujno potrebno obleko. Če je Vaša žena kupila pri trgovcu tisto blago že pred poroko, seveda niste plačnik za ta dolg, seve ako se niste morda pozneje prostovoljno zavezali trgovcu, da plačate tudi ta ženini dolg. Terjatve trgovca tudi zastarajo v 3 letih, to se pravi, da jih trговец ne more iztožiti, ako niste v zadnjih 3 letih ponovno priznali dolga ali kaj plačali na račun.

Odtegovanje za nezakonskega otroka (Rajhenburg)

Vprašanje: Pri rudniku TPD mi odtegujejo mesečno po Din 50.— za nezakonskega otroka, ki ga imam s hčerko srednjega posestnika. Razen tega vzdržujem sam mlajšega nezakonskega otroka in preživljam stariše. To breme je za mene preveč, kako si naj pomagam?

Odgovor: Vaš položaj je res obupen, toda odtegovanja mesečnih Din 50.— se lahko rešite le na ta način, če predlagate pri sodišču, da Vam z ozirom na te razmere zniža alimentacijo. To pa boste najbrž težko dosegli, ker zakon nalaga dolžnosti vzdrževanja nezakonskega otroka predvsem očetu. Za preživnine otrok ali žene se lahko tudi rudarska mezda zarubi do polovice. Kot rečeno, poskusite lahko pri sodišču in še navedite, da plačujete tudi najemnino mesečno Din 50.— in koliko rabite za svoje preživljanje.

Kozumno društvo Vič, vpisana za druga z omej. zav. Vič pri Ljubljani
Vabilo

na 4. redni letni

občni zbor Konzumnega društva Vič,

ki se bo vršil 25. februarja 1937 ob pol. 8. uri zvečer v gostilni zadr. Miklič Anton, Tržaška c. 10 z običajnim dnevnim redom.

Nadzorstvo.

Načelstvo.

Patentirali smo izdelavo garantirano nepremočljivega Hubertus-sukna.

Ker nikomur ne prodajamo Hubertus-sukna, dobe se samo pri nas vsem znani

HUBERTUSI

katerih
nepremočljivo
sukno izdelujemo po
patentu št. 7644/31.

Vsakdo, kdor je pri
nas **enkrat kupil**
je postal naš **stalni**
odjemalec!

TIVAR-HUBERTUSI
iz garantirano nepremočljivega sukna

TIVAR-OBLEKE